

Vengerov újra itt
- zéta - - 2006-03-25
www.momus.hu - komolyzene az interneten

2006. március 23.
Nemzeti Hangversenyterem
Pannon Filharmonikusok
Maxim Vengerov - hegedű
Vez.: Hamar Zsolt

1999 márciusában, szintén a Tavaszi Fesztiválon járt nálunk legutóbb Maxim Vengerov, akit sokan ma korunk első számú hegedűsének tartanak számon. Akkor Csajkovszkij versenyművével kápráztatta el a budapestieket, akiket nemcsak a művész technikai tökéletessége, hanem emberi nagysága és közvetlensége is egyaránt lenyűgözött. Mert ezek nem járnak feltétlenül együtt, ahogy azt néhány éve - épp Beethoven Hegeduversenye kapcsán - egyik nagy riválisa esetében tapasztalhattuk.

Az este programja kicsit borult, hiszen az előzetesen meghirdetett Sosztakovics Hegeduverseny helyett Vengerov kérésére Beethoven versenyműve került közönség elé. Hogy mégsem maradtunk az orosz mester nélkül, arról a rendkívül rugalmas Hamar Zsolt és csapata, a Pannon Filharmonikusok gondoskodtak.

Sosztakovics 1954-ben - a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján - bemutatott Ünnepi nyitányával (Op. 96) kezdtek. A mű remek nyitósám az efféle koncertekhez. Igazán hatásos, mondhatni bombasztikus fanfárokka indul, remek lehetőséget nyújt a gigantikus nagyzenekar együttesként való bemutatására. A Pannon Filharmonikusok (zeneigazgatójuk által kituzött) hosszú menetelésük során bizony jelentős eredményeket értek már el. Ezt bizonyítja, hogy nemcsak bírták Hamar elsőpró tempóit, de mindeközben az egyes hangszercsoportok homogén szólamot alkotva, együttesként szólaltak meg. A másik nagy erényük az egymásra figyelem, ami a hazai együttesek tekintetében bizony ritka kincs, és nyilván komoly betanítói munka eredménye. Ez utóbbi egyébként az est további részében is jól jött.

A lendületes nyitány után befutott a várva várt vendég. Maxim Vengerov Beethoven egyetlen hegedűversenyét (Op.61) filozófiai mélységekbe, vagy, ha úgy tetszik, magasságokba helyezve adta elő. Az Ő produkciójában a darab rendkívül markánsan, férfiasan szólalt meg. Abszolút biztos ura a hangszernek, széles dinamikai skálán dolgozik. A gigantikus első tétel szonátaszerkezetét patikamérlegesen kidolgozott arányokkal tálalja. A kadenciában (sejthetően saját anyag) nemcsak virtuóz hangszerkezeléséről ad számot, de arról is, hogy egy előadóművésznek sosem szabad elfeledkezni az Alkotóról. Minden hangja "eredeti Beethoven"! A lassú tételben Vengerov lélegzetelállító finomságokat művelt, míg a rondó elsőpró lendületével hatott. A Pannon Filharmonikusok mindvégig áldozatos odafigyeléssel kísérték, egy pillanatig sem szégyellve a kísérés szent feladatát.

Vengerov ezután végtelenül szimpatikusan fogadta az ovációt, megköszönve az együttműködést a zenekarnak (külön kézcsókkal Vass Ágnes koncertmesternek), és Hamar Zsoltnak, aki eszményi partnernek bizonyult ezen az estén. Rövid beszédben emlékezett meg

a tavalyelőtti cunami áldozatairól (Vengerov az UNICEF nemzetközi nagykövete), és köszönte, hogy az együttes annak idején koncertbevéttel segítette az áldozatokat.

Majd két ráadás is következett, mindkettő a zenekar hathatós közreműködésével. Előbb Massenet Thais c. operájából a híres Meditation hangzott el, végtelenül letisztultan, sallangmentesen, majd Brahms VI. Magyar táncát adták elő magával ragadó "cigányos" virtuozitással, az elragadtatott közönség hangos ovációja közepette. Addigra a koncert ugyanis átalakult egyfajta - idehaza ritkán tapasztalható - népünnepellyé.

Még egy fontos megjegyzés. Az elmúlt hetekben különösen sok kritikában említődött meg az a budapesti publikumra nézve kellemetlen tapasztalat, hogy egyes koncerteket végigköhögtek, zajongtak. A jelenséget magam is bosszankodva tapasztaltam. Most meglepve tudósítom az olvasókat: ezúttal semmi. Néma csend és feszült figyelem övezte a koncertet. Hogy ebben mi játszott nagyobb szerepet: a zenekar áldozatos és feltűnő koncentrációja, a világsztár rendkívüli kisugárzása vagy a tavasz közeledte és a fertőzések elmúlása? Nem tudnám eldönteni - ez számomra most már mindörökké az előadó-művészet megfejthetetlen titkai közé fog tartozni.

A lapunkban megjelent szövegek a Café Momus, vagy a szerző kizárólagos szellemi tulajdonát képezik és szerzői jog védi őket.